

La recepta electrònica de Catalunya (Rec@t): 7 reflexions imprescindibles

1. La recepta electrònica de Catalunya (Rec@t) és un projecte estratègic que va més enllà de les implicacions lligades a la prestació farmacèutica. A més de ser l'eix vertebrador d'una prestació farmacèutica encaminada cap a l'excel·lència, contribuirà com a motor de canvi a la millora de la qualitat assistencial. La millora de l'accessibilitat i de la seguretat de l'ús dels medicaments, així com de la informació i del seguiment farmacoterapèutic, redundaran en la qualitat i sostenibilitat de l'atenció sanitària.

2. Així doncs, Rec@t és, per davant de tot, un projecte assistencial que integra tots els nivells d'atenció, des de la primària, l'hospital, la salut mental i l'atenció sociosanitària. Per descomptat que té un component tecnològic importantíssim. Els servidors, les xarxes, el maquinari, els programes, el monitoratge tecnològic... són elements necessaris i imprescindibles per poder implantar la recepta electrònica. La tecnologia conforma els fonaments i l'estructura. Ara bé, hem de veure la recepta electrònica, no simplement com una millora tecnològica que redueix l'ús del paper i el nombre de visites burocràtiques al centre de salut, sinó com l'instrument que ens ha de possibilitar donar un salt qualitatiu en l'ús racional dels medicaments i la qualitat assistencial.

3. La recepta electrònica ens ofereix molts avantatges assistencials. Passar de "fer receptes" a establir el pla terapèutic del pacient és un element clau per a la qualitat de l'activitat clínica. D'altra banda, el fet de disposar d'un pla

terapèutic complet ajuda el pacient a coresponsabilitzar-se dels seus tractaments, a la vegada que afavoreix la coordinació entre els diferents agents sanitaris. Tot això possibilita evitar errors de medicació i reduir potencials problemes relacionats amb els medicaments, com les interaccions farmacològiques, les duplicitats, les sobredosificacions, les al·lèrgies medicamentoses, etc. El sistema de recepta electrònica de Catalunya situa el pacient en el centre del sistema i facilita el treball col·laboratiu en xarxa dels diferents professionals. D'aquesta forma s'afavoreix la continuïtat assistencial.

4. Però la recepta electrònica també té riscos de gestió. La millora de l'accessibilitat del pacient al medicament no porta com a conseqüència directa la millora de la sostenibilitat. Per tal que això sigui així, cal fer una implantació correcta. Ens equivocariem si el desplegament de la recepta electrònica es fes com, en el seu moment, es va implantar la informatització de la prescripció. La introducció d'un pacient en recepta electrònica no és traspasar simplement les bases de dades de prescripció crònica dels pacients a recepta electrònica. En aquest sistema, el pacient ja no ha d'anar al centre de salut a buscar la recepta per tal de bescanviar-la pel medicament a la farmàcia. En el cas de la prestació farmacèutica, un model de sostenibilitat no pot incloure barreres a l'accessibilitat, ni pot estar condicionada per si el pacient recull o no recull allò que no necessita. Per tant, la introducció de cada medicament en el pla terapèutic del pacient s'ha de fer en clau recepta electrònica: amb la persona davant.

CatSalut		Generalitat de Catalunya Departament de Salut		Data d'impressió: 15.10.2007 Pàgina 1 de 1	
Pla de medicació					
Nom i cognoms del pacient CIP			Centre Tribunal Adreça Categorització de l'usuari		Informació per a la farmàcia 00000000000000017328
Medicament o producte sanitari i límits de prescripció	Dos i freqüència	Durada del tractament	Prescripció i centre	Vigència	Observacions
FRASIERFERA 200 mg comprimats EFG P1E000152759	1 Comp. cada 24 hores	300 dies	A. Vinyals (Codi: 117014009) EAP-Salut	15.10.07 14.10.08	Pendent de validar. Disponible a la farmàcia en 48 hores.
PARACETAMOL 500 MG COMprimats EFG P1E000152749	1 Comp. cada 8 hores	10 dies	A. Vinyals (Codi: 117014009) EAP-Salut	15.10.07 24.10.07	
TESTIANE 5 mg 8 pastilles EFG P1E000148315	1 Pastilla cada 3 dies	15 dies	A. Sureda (Codi: 117011406) EAP-La Barceloneta	15.10.07 26.10.07	Cal lliurar a la farmàcia la recepta d'estupeficients per a la dispensació del producte.
Informació per al/ per a la pacient					
1. Per poder recollir els productes a la farmàcia és obligatori presentar aquest full i la targeta sanitària individual. 2. En acabar el medicament o producte sanitari, i fins a la data de fi de vigència, es podran retirar nous envasos successivament a les farmàcies habilitades per treballar amb el sistema de recepta electrònica, d'acord amb la dosi i freqüència de la prescripció. 3. Conserveu aquest full per recollir nous envasos del medicament o producte sanitari fins a la data de fi de vigència. 4. En aquest full consten totes les prescripcions actives introduïdes en el sistema de recepta electrònica. 5. Aquest full no és una recepta.					

D'aquesta forma, quan un pacient entra en recepta electrònica, se li deixen de fer receptes. Cal, doncs, ser molt curosos en la incorporació d'un pacient en recepta electrònica i l'establiment del seu pla terapèutic. El grau d'èxit en la implantació de la recepta electrònica dependrà de com es faci. Per tant, caldrà guanyar la batalla de la implantació treballant constantment la formació, la motivació, els elements de suport, la confiança... La qualitat ha d'estar a tota la cadena, començant per l'inici, en aquest cas, la prescripció.

5. En els propers mesos, la recepta electrònica arribarà a la Regió Sanitària Barcelona, després d'haver-se iniciat a la resta de regions amb èxit. En aquest moment, podem dir que la recepta electrònica és sòlida i segura. No ha estat fàcil arribar fins aquí. La planificació del model es va començar a gestar l'any 2006 i el pilotatge es va allargar fins al mes de març de 2008. Han estat moltes les dificultats per poder posar a l'abast de tot Catalunya un sistema que funcioni, que sigui segur, i que respongui a les necessitats de tots els agents implicats. L'aposta decidida per la signatura electrònica de les transaccions, com a eix vertebrador de la seguretat del sistema i la privacitat de les dades, ha estat difícil però fonamental per donar totes les garanties de confidencialitat.

6. D'altra banda, Rec@t s'ha construït de forma que sigui escalable i interoperable. Escalable tant territorialment (per poder incorporar progressivament nous territoris), com tecnològicament (el maquinari permet les ampliacions en funció del volum de dades), com funcionalment (a mesura que es detecten possibles millores funcionals s'adapten els programaris). La interoperabilitat també ha estat una de les bases del model, ja que per tal d'incidir al mínim en els programaris de les estacions clíniques de treball de metges

i farmacèutics, es va apostar per un model centrat en el sistema integrat de recepta electrònica (SIRE), interoperable amb les diferents entitats proveïdores i farmàcies.

7. Així doncs, estem preparats per iniciar la implantació a les comarques de la Regió Sanitària Barcelona. Per davant tenim un repte important: la incorporació de milers de professionals i milions de pacients, i la gestió de les seves expectatives. Hi ha en marxa tot un exhaustiu programa de formació i de comunicació, així com tota una infraestructura complexíssima per donar-li suport. Ara bé, per tal que el desplegament de la recepta electrònica a Barcelona sigui reeixit, no podem oblidar que el grau d'èxit dependrà, en gran mesura, de les persones que la utilitzin. Com tota innovació, per bona que sigui intrínsecament, la seva utilitat depèn de com es faci servir. Estem davant d'un instrument molt potent que haurem de manejar adequadament. Per tenir èxit en la implantació, la clau està a l'últim metre. Hi ha centenars de quilòmetres de cables que fan possible que les receptes viatgin segures d'un lloc a un altre fins a la pantalla de l'ordinador del metge i el farmacèutic, però en l'últim metre entre el professional sanitari i el pacient rau, en bona part, l'èxit del sistema. Fent un símil futbolístic, hem portat la pilota fins a l'àrea petita, però cal completar la jugada i entrar-la dins la porteria. Està a les nostres mans.

Antoni Gilabert
Gerent d'Atenció Farmacèutica i Prestacions Complementàries
del Servei Català de la Salut
Director de Rec@t